Raadsvergadering d.d. 23 januari 2025

Zaaknummer	Z-23-482922
Documentnummer	DOC-24-901495
Onderwerp	Onderwijskansenbeleid gemeente Medemblik
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	Gerben Gringhuis

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 22 oktober 2024;

gelet op de Gemeentewet, de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie, de wet op het Primair Onderwijs en het besluit basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse Educatie;

besluit

Het Onderwijskansenbeleid gemeente Medemblik vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van het college d.d. 22 oktober 2024

Ter besluitvorming

Onderwerp
Onderwijskansenbeleid gemeente Medemblik

Aanleiding
Gemeente Medemblik wil samen met partners beter werken aan het vergroten van onderwijskansen voor peuters en basisschoolleerlingen in de gemeente Medemblik. De gemeente ontvangt geoormerkte middelen van het Rijk voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Deze middelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) zijn bestemd voor kinderen van 2 t/m 13 jaar. De voor- en vroegschoolse educatie (VVE)[1] vormt het belangrijkste onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid van de Rijksoverheid. De gemeente heeft daarbij de wettelijke taak om voldoende peuteropvang met voorschoolse educatie (VE) te realiseren voor alle kinderen met een risico op een taal-/onderwijsachterstand.

Sinds 2019 verloopt de toekenning van de middelen via een nieuwe verdeelsystematiek en ontvangt de gemeente Medemblik fors meer. De beleidsafspraken zijn daar onvoldoende op aangepast. Het Rijk rekent per periode van vier jaar af op resultaten. De huidige periode gaat over de jaren 2023-2026. Over de periode 2019-2022 heeft de gemeente een deel van het bedrag terug moeten betalen. De gemeente Medemblik heeft haar wettelijke taken uitgevoerd, maar mede door het ontbreken van beleid zijn de middelen niet optimaal benut. Daarom is nu een lokaal gemeentelijk Onderwijskansenbeleid opgesteld.

Voorstel
1. Het Onderwijskansenbeleid gemeente Medemblik vast te stellen.

Beoogd resultaat
We hebben passende ondersteuning voor onze inwoners en organisaties.

Argumenten
1.1 Hiermee voldoen we aan uitvoering van onze wettelijke taken
Met de uitvoering van het Onderwijskansenbeleid voldoet de gemeente aan haar wettelijke taken ten aanzien van de bestrijding van onderwijsachterstanden. Gemeenten, houders van kinderopvang en schoolbesturen zijn verplicht jaarlijks te overleggen over dit onderwerp. Dat gebeurt in het overleg Lokale Educatieve Agenda (LEA).

[1] VVE: voor- en vroegschoolse educatie is bedoeld voor peuters en kleuters met een onderwijsachterstand of een risico daarop. Landelijk wordt op basis van CBS-data en aan de hand van indicatoren een inschatting gegeven van de risico's op onderwijsachterstanden in een gemeente.

1.2 Het Onderwijskansenbeleid past binnen het Meerjarenbeleidsplan sociaal domein
Het Meerjarenbeleidsplan sociaal domein is vastgesteld vanaf 2024 en verder. Het is een visiedocument en geeft als 'paraplu' richting aan het sociaal domein en de beleids- en uitvoeringsplannen voor de komende jaren.
Het Onderwijskansenbeleid sluit met name aan bij de opgave 'Kansrijk opgroeien'.

1.3 De gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) middelen worden optimaal benut
Met het vaststellen van de begroting Onderwijskansenbeleid kunnen de middelen optimaal worden benut en is inzichtelijk wat we van de GOAB-middelen willen en kunnen financieren.

1.4 *Het beleid is opgesteld in samenwerking met maatschappelijke partners*
In werksessies met de betrokken partners is input opgehaald voor het beleid. Dat is ook gedaan bij medewerkers van betreffende uitvoeringsteams (schoolmaatschappelijk werk, leerplicht, jongerenwerk, jeugd). De schoolbesturen zijn meegenomen in het overleg Lokale Educatieve Agenda (LEA).

1.5 Het geeft richting en kaders voor de samenwerking
Voor de uitvoering van het beleid zijn we mede afhankelijke van onze maatschappelijke (uitvoerings)partners. Ook de interne uitvoeringsteams spelen hierbij een rol. We werken samen aan het vergroten van onderwijskansen voor peuters en basisschoolleerlingen in de gemeente Medemblik. Om de wettelijke taken en lokale afspraken goed uit te voeren zijn de kaders voor samenwerking intern en met partners in het beleid vastgelegd.
Daarnaast is een Uitvoeringsagenda opgesteld in afstemming met partners. Na vaststelling van het beleid wordt de Uitvoeringsagenda ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd.

1.6 De Adviesraad Sociaal Domein is meegenomen in het participatie proces
Aan de Adviesraad Sociaal Domein is gevraagd advies te geven op het concept Onderwijskansenbeleid. Op 10 oktober is het plan toegelicht bij de vergadering van de Adviesraad en zijn vragen beantwoord. Het advies is voor zover mogelijk verwerkt in het beleidsplan. Waar dat niet is gedaan wordt het zo nodig toegelicht aan de Adviesraad.

Kanttekeningen

1.1 Er is nog veel werk te verzetten
Met het opstellen van het Onderwijskansenbeleid is inzichtelijk geworden waar de hiaten zitten in samenwerking, expertise en voorzieningen. Collega's en samenwerkingspartners hebben input geleverd en aangegeven waar zij knelpunten ervaren. Het vraagt een stevige inzet om de geformuleerde ambities in het onderwijskansenbeleid vorm te kunnen geven.

1.2 De GOAB-middelen zijn per beleidsperiode beschikbaar
Het is een uitdaging continuïteit te kunnen waarborgen. De huidige beleidsperiode omvat 2023 tot en met 2026. Voor de periode daarna is nog geen zekerheid te geven. Er zijn geluiden over dat de middelen dan niet meer via een specifieke uitkering maar via het gemeentefonds beschikbaar komen. En dat dit eventueel gepaard kan gaan met een korting van mogelijk 10%.

De inzet van GOAB-middelen per periode van vier jaar vraagt om goede keuzes waar we duurzaam op inzetten en waar we rekening houden met tijdelijkheid.

1.3 De verdeelsystematiek bepaalt de omvang van de middelen
We betalen de uitvoering van het Onderwijskansenbeleid uit de specifieke middelen die we hiervoor ontvangen vanuit het Rijk. Eventuele aanpassingen in de beschikbare middelen op rijksniveau of herverdeling van de middelen kunnen de beschikbare middelen voor Medemblik beïnvloeden.

Financiën
Voor de uitvoering van het onderwijskansenbeleid zijn voldoende middelen beschikbaar in de begroting. Activiteiten van het onderwijskansenbeleid worden gefinancierd uit de geoormerkte Rijksmiddelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Voor 2025 is op grond van de voorlopige beschikking € 1.402.923 beschikbaar.

Uitvoering/evaluatie
Na vaststelling worden het bestuurlijk overleg Lokaal Educatieve Agenda (LEA)[2] en de samenwerkingspartners betrokken bij de Uitvoeringsagenda en worden nadere afspraken over evaluatie gemaakt. De gemeente neemt hiertoe het initiatief.

Communicatie
Na vaststelling van het beleidsplan worden samenwerkingspartners geïnformeerd. Daarnaast wordt het Onderwijskansenbeleid gepubliceerd op de website.

Bijlagen
DOC-24-976629	Bijlage Onderwijskansenbeleid gemeente Medemblik
DOC-24-976895	Advies van Adviesraad Sociaal Domein op Onderwijskansenbeleid

Commissie d.d. 9 januari 2025

[2] De Lokaal Educatieve Agenda is een wettelijk verplicht instrument voor gemeenten, schoolbesturen, besturen kinderopvang en overige partners om te komen tot gezamenlijke afspraken over het onderwijs- en jeugdbeleid.